

Motion till riksdagen

1989/90:L415

av Anita Stenberg (mp)

Handläggningen av mål om vårdnad och umgänge

Barn behöver båda sina föräldrar. Så länge föräldrar och barn bor tillsammans kan detta uppfyllas. Men när föräldrarna separerar och en av dem lämnar hemmet blir det alltför ofta så att barnet förlorar kontakten med den föräldern. Orsakerna till detta kan vara många. Barnet har små möjligheter att göra något själv åt saken. Barnet får lita till att vuxna sköter allt till hennes eller hans bästa.

Om föräldrarna inte kan komma överens om vem som ska ha vårdnaden eller vilken umgängesrätt som skall gälla kan domstol pröva saken. Ramen för handläggningen vid domstolen av vårdnads- eller umgängesrättstvister bestäms av föräldrarnas yrkanden.

I föräldrabalken stadgas att rätten skall se till att frågor om vårdnad och umgänge blir tillbörligt utredda (6 kap. 18 § FB).

En del domstolar söker med aktiv processledning lösa tvisten till alla parter bästa, andra intar en förhållandevis passiv hållning. Bestämmelsen kan uppenbarligen tolkas olika.

En stor del av utredningsansvaret ligger inte hos domstolen för närvarande utan hos socialnämnden, som tyvärr alltför ofta låter utredningarna dra ut på tiden. Domstolen ska lösa tvisten efter vad som är bäst för barnet, men kan tyvärr bli det inte så alla gånger.

Den bästa lösningen för alla parter kan var en gemensam överenskommelse om vårdnad och umgänge, men det behöver inte vara så.

Den utredningsnivå som domstolen ålagts i lagen är att den skall se till att saken blir tillbörligt utredd. Uttrycket borgar för en passiv domare och därför bör kraven på domstolen höjas. Den citerade bestämmelsen bör ändras så att rätten åläggs en uttalad skyldighet att utreda frågor om vårdnad och umgänge.

Dessutom bör det skrivas in en bestämmelse som går ut på att rätten under förberedelsen av målet anstränger sig att uppnå en förhandlingslösning med barnets bästa för ögonen.

Det händer allt för ofta att interimistiska beslut om vårdnad och umgänge innehåller synnerligen knapphändiga beslutsskäl. Detta är självfallet otillfredställande. Beslutsmotiveringarna måste bli utförligare och klarare för parterna.

Hemställan

Mot. 1989/90

L415

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär sådan ändring i föräldrabal-
ken att rätten åläggs en uttalad skyldighet att utreda frågor om vård-
nad och umgänge,
2. att riksdagen hos regeringen begär sådan ändring i föräldrabal-
ken att rätten under förberedelsen av målet skall anstränga sig att
uppnå en förhandlingslösning för barnets bästa,
3. att riksdagen hos regeringen begär sådan ändring i föräldrabal-
ken att motiveringen i interimistiska beslut blir utförligare och klarare
för parterna.

Stockholm den 25 januari 1990

Anita Stenberg (mp)